

Jägerfeld, Jenny: **Kraljica smeha.**

Prev: Danni Stražar. Hlebce: Založba Zala, 2021, 223 str.

| P | 2. stopnja

| Matere | Samomori | Dekleta | Žalovanje | depresija (medicina) | družinski odnosi | psihične travme | matere in hčere | očetje in hčere | šole | medosebni odnosi | prijateljstvo | pomoč | psihoterapija

Odličen mladinski roman o ne-sprejemanju smrti svoje mame, žalovanju in premagovanju vsega hudega s smehom ... je prepričljiva in v srce segajoča prvoosebna pripoved, prežeta s humorjem in privlačno napisana, čeprav obravnava težko temo.

Roman je primeren **za bralce v 3. triletju** OŠ (morda že tudi v 2. triletju), tudi **za srednješolce** in **odrasle bralce** (za pogovore o knjigi).

12-letna Sasha nikakor ne želi, da bi se ji zgodilo podobno kot mami (močno depresivna je naredila samomor), zato si zastavi naslednje stvari, ki jih mora narediti, da bo preživela. (Te reči je imela/počela rada njena mama in tudi Sasha pred njeno smrtjo.)

1. Ostrizi si vse lase.
2. Ne poskušaj skrbeti za kar koli živega.
3. Ne beri nobenih knjig.
4. Nosi samo živobarvna oblačila.
5. Ne razmišljaj preveč (najbolje sploh nič).
6. Izogibaj se sprehodom. Izogibaj se gozda.
7. Postani kraljica smeha!

Na domači strani založbe Zala je kratka predstavitev in tudi prvih 14 strani romana:

<https://zalozba-zala.si/knjiga/kraljica-smeha/>

Spodbude za branje:

- Bralce nagovorim k branju z vprašanjem: Le kaj doživlja Sasha, da si je naredila takšen seznam stvari, ki jih mora narediti, da bi preživel?
- Po branju seveda najprej prisluhnem spontanemu odzivom mladih bralcev.
- Jim je bilo takoj jasno, da je Sashina mama umrla, da je naredila samomor zaradi močne depresije? Se tudi njim zdi, da pisateljica o vzrokih Sashinih prizadevanj razkriva počasi, podobno, kot Sasha počasi sprejema mamino smrt in si dovoli žalovati? (Občudujem pisateljico, ki nas postopoma »potegne« v zgodbo. Ne zvemo, zakaj je Sashina mama Sabine zadnje leto zapadla v tako globoko depresijo; zvemo pa, da je bila po rodu Nemka, pred boleznijo je bila vesela in duhovita, rada je brala, se sprehajala po gozdu idr. Sasha po naključju v svojem mobilnem telefonu naleti na mamina kratka sporočila, ki jo spomnijo, da jo je imela mama »rada do Lune in nazaj.«)
- Kaj vse Sasha doživlja po mamini smrti? Pogreša jo, toda ne dovoli si žalovati, zameri ji, ker jo je zapustila, krivi se celo za njeno smrt idr. Nekatere sošolke jo imajo za norico, podobno kot je bila njena mama. Sasha skuša žalost potlačiti in premagati stisko zaradi smrti s tem, da si prizadeva postati »kraljica smeha«, stand-up komičarka. Je to običajna reakcija? (Nekaj odgovorov nam nudi besedilo; za pomoč v pogovoru pa lahko prosimo tudi šolskega psihologa ali kakega drugega strokovnjaka).
- Kako bi predstavili Sashinega očka, njegovega brata Ossija (ki ima ADHD), babico? Kako učiteljico Cecilijo in mlado psihiatrinjo? Kako sošolko in prijateljico Marto, pa neprijazno sošolko Tyre?
- Morda bi opisali, kako si je Sasha prizadevala, da bi imela smisel za humor, in kako se je pripravljala za stand-up nastop, zakaj se je sprva upirala, da bi imela mladega kužka Karamelka, kako je prenehala z branjem knjig in se učila samo z You Tube? (To, o ne-branju knjig na str. 92-94 mi je seveda še posebno všeč. 😊)
- Kaj vse se je zgodilo, da si je Sasha končno dovolila izjokati bolečino in je počasi začela živeti bolj sproščeno?
- Pa še nekaj duhovitih drobcev: Se spomnimo, zakaj so na naslovnici knjige obrisi zajčkov? (Prvo vajo za stand-up naredi pred zajci; njih ima rada, tudi zato, ker so tako mehki, kadar jih boža.) Sasha leta starosti povezuje z vrstnim številom kemijskih elementov (na str. 37: »Dvanajst let. Od enajst, ki je vrstno število za kemijski element natrij, sem se premaknila na dvanajst, ki je vrstno število za magnezij.«). Ker ni hotela jokati, si je solze potiskala nazaj v glavo in kadar ni več zmogla, je legla na tla, da bi ji solze ne vrele iz oči. (Jaz sem proti koncu romana zelo jokala, nič nisem ovirala solz, pa tudi iz romana sem izvedela, da so solze človekova najbolj čista tekočina. Tako rekoč živa voda, ki privre iz človeka ... 😊)
- Kaj bralci menijo o tem, da na str. 195 pojejo pesem *Siva pot, vodi me* in v njej naletimo na Gorenjsko? (Roman je delo švedske avtorice in se dogaja na Švedskem.)
- Roman ni le mnogoplasten, ampak tudi prežet z mnogimi rečmi ... Kaj bi še lahko omenili in povedali?

Nadaljnje spodbude za branje:

- O vlogi smeha v času žalovanja in v življenju sploh (ob zavedanju končnosti slehernega življenja) beremo tudi v romanu Karla Modiga *Smrt ni hec*. Prev. Danni Stražar. (Miš, 2020), 186 str. <https://www.bralnaznacka.si/sl/priporocene-knjige/smrt-ni-hec>
- Omenimo tudi roman Jonasa Gardella *Kako je odraščal komik*. Prev. Nada Grošelj. (Miš, 2016): <https://www.miszalozba.com/knjige/kako-je-odrascal-komik/>
- V slovenščini imamo še en mladinski roman švedske avtorice Jenny Jägerfeld: *Tu ležim in krvavim*. Prev. Danni Stražar. (Miš, 2014): <https://www.dobreknjige.si/Knjiga.aspx?knjiga=1569>

Mag. Tilka Jamnik